

Vergaderjaar 2009–2010

29 453

Woningcorporaties

Nr. 134

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2009

De algemene commissie voor Wonen, Wijken en Integratie heeft mij bij brief van 1 oktober jl. (2009Z17808/2009D47096) verzocht zo spoedig mogelijk te reageren op het bericht in het NRC van 30 september 2009 (de feitelijke publicatie vond een dag daarvóór plaats) dat de top van woningcorporaties profiteert van fusies tussen woningcorporaties.

Allereerst ga ik in op fusies bij woningcorporaties als zodanig. Het aangaan van een fusie met een andere woningcorporatie moet worden beschouwd als een middel om het doel, het leveren van maatschappelijke prestaties, te dienen. Het huidige beoordelingskader voor fusies vereist dan ook dat een voorgenomen fusie in het belang van de volkshuisvesting moet zijn. In de MG2002–18 is een aantal toetsingscriteria opgenomen om te beoordelen of het belang van de volkshuisvesting is gediend. Het betreft onder meer het behoud van de lokale binding, de investeringscapaciteit, professionaliteit en doelmatigheid van de organisatie en de kwaliteit van de dienstverlening aan huurders. Primair geven de betrokken huurdersorganisaties en gemeenten hun oordeel over de voorgenomen fusie. Door middel van deze inhoudelijke en kwalitatieve criteria wordt gewaarborgd dat een fusie een meerwaarde voor de volkshuisvesting oplevert. Ik geef alleen goedkeuring aan een voorgenomen fusie als aan deze criteria is voldaan en er dus ook bij de lokaal betrokken partijen, een meerwaarde is aangetoond.

Ook bij de fusies die in het krantenartikel zijn omschreven heb ik of heeft mijn voorganger vastgesteld dat deze meerwaarde aanwezig is. Toepassing van de betreffende criteria waarborgt tevens dat corporaties niet louter fuseren – zoals het artikel lijkt te suggereren – voor het verkrijgen van een hogere beloning dan wel een bonus of vertrekvergoeding. Het nog in te voeren nieuwe beoordelingskader voor fusies, zoals aangekondigd in mijn brief van 12 juni jl. aan de Tweede Kamer (TK 2008–2009, 29 453, nr. 118), stelt eveneens de volkshuisvestelijke meerwaarde bij fusies voorop. In de fusie effecttoets die ik wil hanteren, zullen de effecten van de fusie op de investerings-potenties, de lokale binding en de doelma-

tigheid onverminderd belangrijke elementen vormen. Aanvullend zal ik een door de corporatie op te stellen analyse verlangen of op andere wijze dan een juridische fusie niet hetzelfde of zelfs een beter resultaat kan worden bereikt. Tenslotte heb ik aangekondigd te bezien of het mogelijk is eisen te stellen aan de maximale omvang en de frequentie van opeenvolgende fusies.

Gegeven de maatschappelijke positie van de corporaties vind ik dat vergoedingen en beloningen op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau moeten liggen. Dat dit in het bijzonder bij de bestuurdersbeloningen nu nog in (te) veel gevallen niet zo is, blijkt eens te meer bij een aantal van de 13 door NRC voor het artikel onderzochte fusies. Ik teken hierbij nadrukkelijk aan, dat de salarisontwikkeling en de vergoedingencultuur in de corporatiebranche mij zorgen baart en dat ik vind dat een maximering nodig is.

Toch kan op dit moment een fusie (als bijkomend effect) wel leiden tot vergoedingen voor vertrek van overbodig geworden bestuurders en soms ook tot hogere beloningen van de bestuurders die de nieuwe fusieorganisatie (verder) zullen besturen. Het laatste vloeit ook voort uit de huidige, gedifferentieerde beloningssystematiek van de sector, de Izeboudcode, waarbij beloningen van bestuurders mede samenhangen met de grootte van een corporatie.

Ook de vergoeding aan de RvC kan (tijdelijk) hoger liggen dan de adviesnormen van de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW). Dit i.v.m. de extra urenlast die het besluitvormingsproces rond een fusie doorgaans vergt en de hogere inschaling conform de eveneens met grootte samenhangende adviesnormen na de fusie.

Zoals eerder met uw Kamer gewisseld, heb ik thans geen wettelijke instrumenten om in te grijpen bij dergelijke hoge beloningen, al dan niet bij een fusie overeengekomen. Bij invoering van de normeringswetgeving voor de publieke en semipublieke sectoren, krijg ik echter wel de mogelijkheid de bestuursinkomens bij woningcorporaties te begrenzen en die grenzen ook te handhaven. Ik zal daarbij ook maxima per grootteklasse invoeren, omdat mijn beeld is dat ook bij kleine corporaties buitensporige salarissen worden betaald. Mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft uw Kamer reeds gemeld, dat met deze wet onder meer ook de vergoedingen en voorzieningen voor onkosten, pensioenen en (onvrijwillig) ontslag worden genormeerd. Het betreffende wetsvoorstel zult u naar verwachting in het voorjaar van 2010 ontvangen. Tot die tijd zal ik de corporatiebranche en de VTW blijven oproepen om beloningen en vergoedingen te laten aansluiten bij de maatschappelijke functie die corporaties hebben.

Mede op basis van de beloningsgegevens over het verslagjaar 2008 (zie ook hierna) zal ik nader overleggen met de VTW over de adviesregeling voor de vergoedingen aan RvC's. Dit mede met het oog op de door VTW voor 2010 voorgenomen evaluatie van deze regeling. Daarbij zal ik ook de bestaande salarisoniveaus betrekken.

Tot slot meld ik u bij deze gelegenheid nog dat ik u binnenkort nader zal informeren over het volledige beloningsbeeld (bestuurders en RvC's) bij woningcorporaties, zoals dat blijkt uit de jaarstukken over 2008. Het betreft de rapportage die u sinds 2005 jaarlijks ontvangt.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
E. E. van der Laan